Legemidler i behandling av diabetes mellitus

Insulin

Perorale antidiabetika

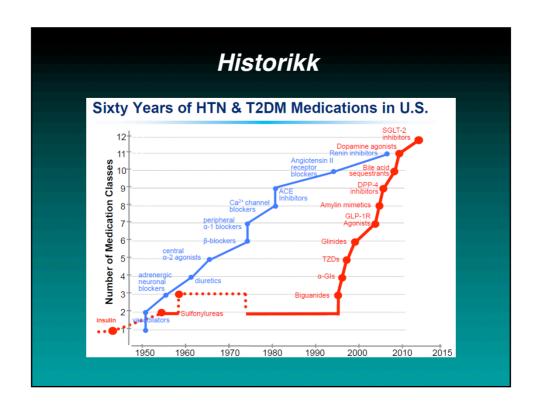
Inkretiner

Glifloziner

Ueland, P.M.

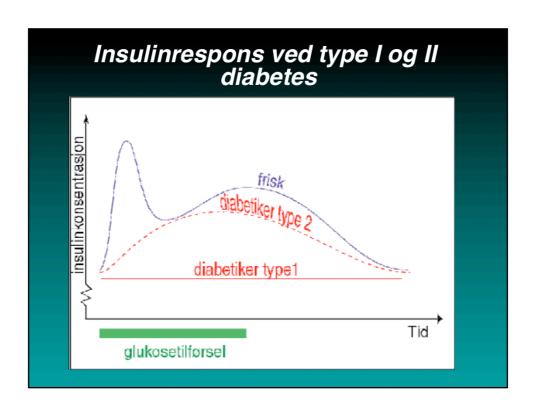
Legemidler i behandling av diabetes mellitus

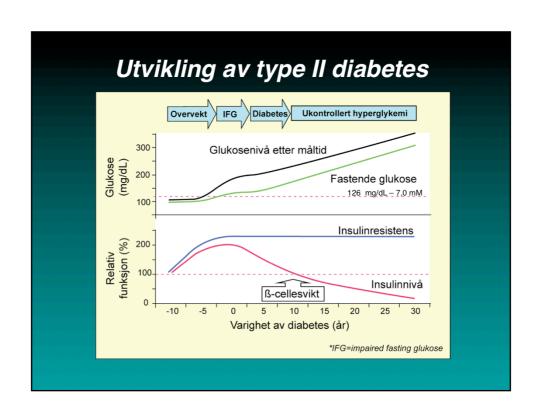
Legemidler	Introdusert / godtkjent
Insulin	1921
Insulin for inhalasjon	2006
Sulfonylureaforbindelser	1946
Biguanider	1957 (metformin 1995)
Glycosidase-hemmere	1995
TZDs	
Troglitazon	1997
Pioglitazon	1999
Rosiglitazon	1999
Glinider	1997
GLP analoger	2005
Amylin analoger	2005
DPP-4 hemmere, gliptiner	2006
Glifloziner (SGLT2 hemmere)	2012 - 2014

Diabetes mellitus

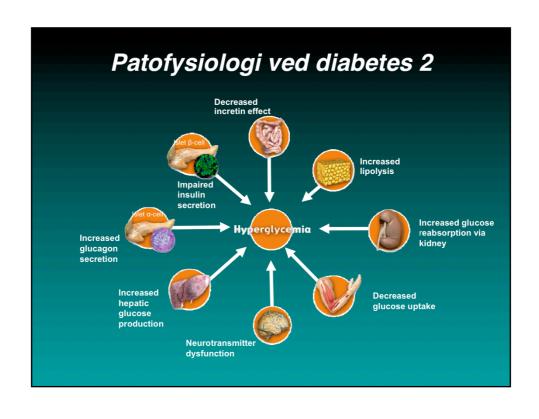
- Type I diabetes (IDDM)
  - B-celle dysfunksjon
  - B-celle autoimmunitet sekundært til infeksjon
  - Lite/intet sirkulerende insulin
  - Debuterer ofte i barne/ungdomsårene
- Type II diabetes (NIDDM)
  - Insulin resistens og ofte svekket B-celle respons
  - Assosiert med fedme
  - Debuterer oftest hos voksne

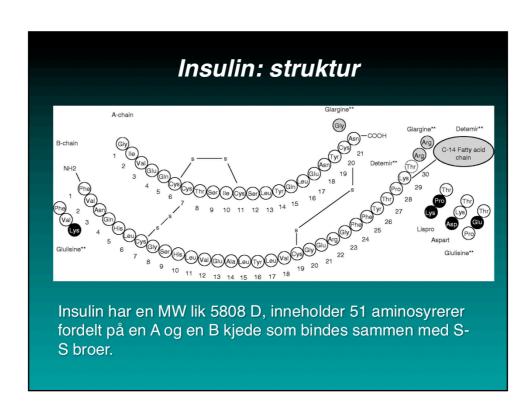

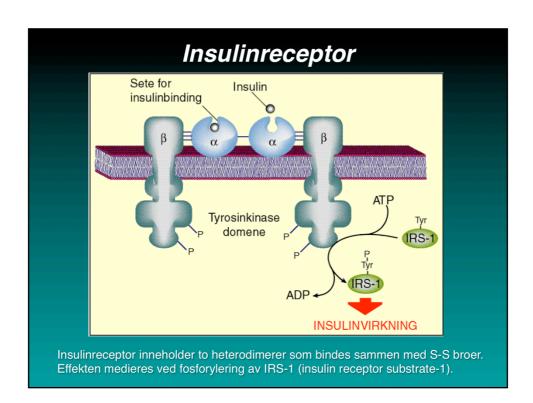

Patofysiologi ved diabetes 2

Organsystem	Defekt
Sentral rolle	
Betacellene i pankreas	Redusert insulinproduksjon
Muskulatur	Nedsatt glukoseopptak
Lever	Økt endogen glukoseproduksjon
Bidragende rolle	
Fettvev	Økt produksjon av FFA
Gastrointestinal tractus	Nedsatt inkretinproduksjon
Alfacellene i pankreas	Økt glukagonproduksjon
Nyrer	Økt glukosereabsorpsjon
Nervesystemet	Neurotransmitter-dysfunksjon

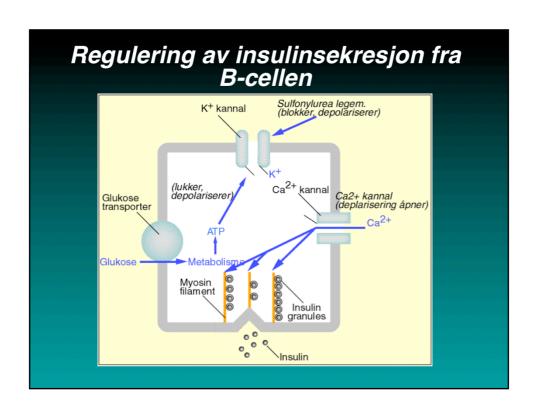
Insulin

Sekresjon

- Stimuleres av glucose (andre sukkere, noen aminosyrer og vagal aktivitet)
- Alfa-2 adrenerg stimulering hemmer og beta-2 stimulering fremmer sekresjonen

Degradering

- Foregår i lever (60%) og nyrer (35%)
- Hydrolyse av S-S bindinger (insulin transhydrogenase) og proteolyse
- T1/2= 3-5 minutter

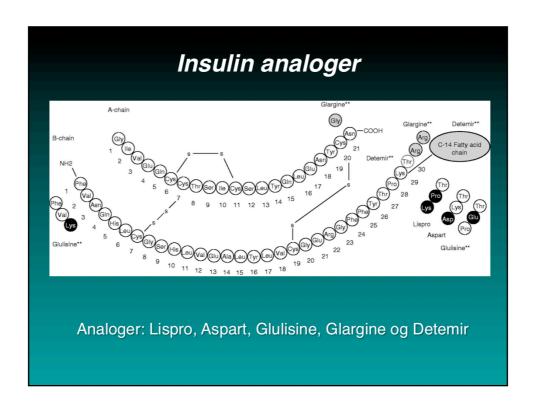

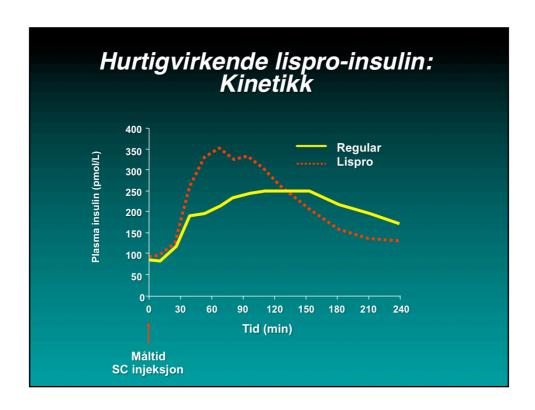
Absorpsjon av insulin er avhengig av administrasjonen

- Injeksjonssted
  - Hurtigst absorpsjon fra abdomen
- Blodgjennomstrømning
  - Påvirkes av massasje, varme, aktivitet
- Regional muskelaktivitet
- Injeksjonsdybde
  - Hurtigere absorpsjon ved im injeksjon
- Insulintype
- Volum og konsentrasjon
- Høye antistofftiter kan senke absorpsjonshastigheten

Insulinets virkning på kullhydrat-, fettog proteinstoffskiftet

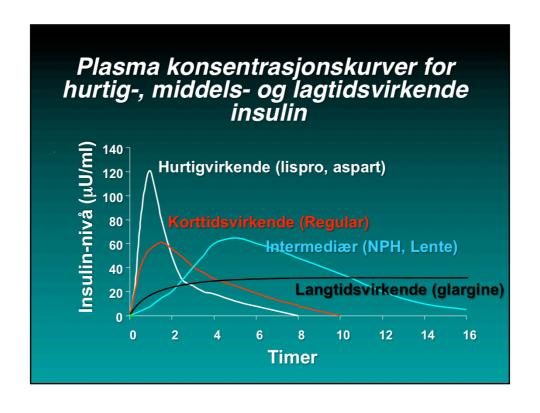
Metabolisme		Muskelvev	Fettvev	Levervev
Kullhydrater	Glukosetransport Glukoseoksydasjon Glykoneogenese Glukoneogenese Glykogenolyse	+ + +	+ + +	0 + + ÷
Fett	Lipogenese Fettsyreoksydasjon Lipolyse Ketogenese Ketonstoff-forbrenning	+ ÷ ÷	+ ÷ ÷	+ ÷
Protein	Aminosyretransport Proteinsyntese Protein-nedbrytning	+ + ÷	+ + ÷	+ + ÷

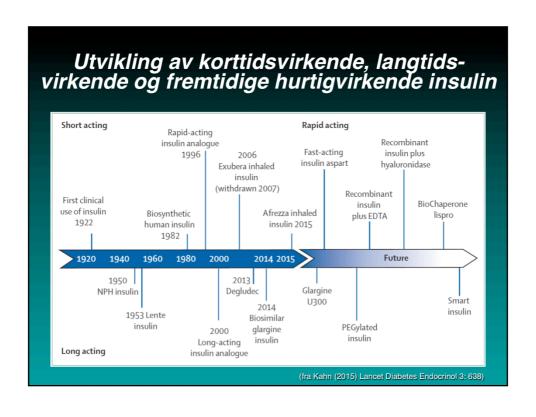
Forskjellige insulintyper og analoger

*	Time for onset of action	Time until peak action	Duration of action
Rapid-acting insulins			
Regular human insulin	30-60 min	2-4 h	5-8 h
Aspart	12-18 min	30-90 min	3-5 h
Glulisine	12-30 min	30-90 min	3-5 h
Lispro	15-30 min	30-90 min	3-5 h
Intermediate-acting analogues			
NPH	1-2 h	4-12 h	12-16 h
Lispro protamine	30-60 min	4-12 h	12-16 h
Long-acting analogues			
Detemir	1-2 h	6-8 h	up to 24 h
Glargine	1-2 h	None	20-26 h
Glargine U300	1-2 h	None	up to 36 h
Degludec	30-90 min	None	>42 h
Pre-mixed			
70% NPH, 30% regular	30-60 min	2-4 h	10-16 h
50% NPH, 50% regular	30-60 min	2-5 h	10-16 h
30% aspart protamine, 70% aspart	5-15 min	1-4 h	10-16 h
50% aspart protamine, 50% aspart	15-30 min	1-4 h	10-16 h
70% aspart protamine, 30% aspart	15-30 min	1–12 h	10-16 h
50% lispro protamine, 50% lispro	10-15 min	1-4 h	10-16 h
75% lispro protamine, 25% lispro	10-15 min	1-12 h	10-16 h
NPH=neutral protamine hagedorn.		(fra Kohn (2016	5) Lancet Diabetes F

Bivirkninger av insulinbehandling

- Hypoglycemi
  - Vanligst
  - Symptomer: adrenerge og CNS dysfunksjon
- Insulin allergi og resistens
  - Allergi mot proteinkontaminanter, unngås ved rent, humant insulin
  - Lavtiter IgG antiinsulin utvikles hos de fleste
  - Hos noen kan antiinsulin bidra til insulinresistens
- Lipoatrofi og lipohypertrofi
  - Lipatrofi på injeksjonsstedet, sjelden ved rent insulin
  - Hypertrofi også ved rent insulin

Perorale antidiabetika

- Sulfonylurea
  - Generasjon 1: Tolbutamid, Klorpropamid
  - Generasjon 2: Glibenklamid (= Glyburid), Glipizid
  - Generasjon 3: Glimepirid
- Glinider
  - Repaglinid
  - Nateglinid
- Biguanider
  - Metformin
- Alfaglukosidasehemmere
  - Akarbose

- Tiazolidindioner / Glitazoner
  - Pioglitazon
  - Rosiglitazon
- **DPP4** hemmere
  - Sitagliptin
  - Vildagliptin
  - Saxagliptin
  - Linagliptin
- Glifloziner

Generell formel: R_1 Sulfonylureas: Strukturformler Generell formel: R_2 Første generasjons Tolbutamid Klorpropamid CI Annen generasjons Glibenklamid Glipizid H₀C CONHICH₂I₂ Gliclarzid H₀C CONHICH₂I₂ CONHICH₂

Sulfonylureas: Farmakokinetikk

Legemiddel	Varighet av virkning (timer)	Dosering (mg)	Metabolisme
Første generasjons Tolbutamid Klorpropamid	6-24 24-72	500-3000; x2; x3 100-500; x4	H R(30%); H (akt. m)
Annen generasjons Glipizid Glyburid Glimepirid	12-24 16-24 24	2.5-40; x4; x2 1.25-20; x4; x2 1-4; x4	H H (akt. m)

Sulfonylureas: Farmakodynamikk

- Stimulerer insulinsekresjon fra B-cellene ved binding til sulfonylurea-receptor (SUR-1)
  - SUR-1 er del av den ATP-sensitiv K+-kanal
  - Binding til SUR-1og derved hemming av K+ effluks forårsaker depolarisering
    - Depolarisering åpner Ca++ kanalen, og derved insulinsekresjon
- Ingen økt insulinsyntese, men insulinresponsen på glukose øker
- Reduksjon av glukagonnivået
  - Trolig sekundært til økt insulinsekresjon
- Potensiering av insulinets perifere effekt
  - Mulig økt insulinbinding (receptorkonsentrasjon?) hos NIDDM pasienter behandlet med sulfonylurea
  - Muligens sekundært til redusert glykemi

Sulfonylureas: De enkelte legemidler

Tolbutamid

Kortidsvirkende (6-10 timer). Prolongert hypoglycemi rapportert.

Klorpropamid

Lang T1/2 (32 timer). Prolongert hypoglycemi, spesielt hos eldre.
 Leverpåvirkning ved høye doser. Antidiuretisk (vannretensjon)

Annen generasjons

- Mer potente, stor tilbøyelighet til hypoglykemi, færre bivirkninger

Glibenklamid (= Glyburid)

- Kort halveringstid (4-6 timer), men lenger biologisk virkningstid (24 timer).
- Aktive metabolitter opphopes ved nedsatt nyrefunksjon (eldre)

Glipizid

Kortest halveringstid (2-4 timer),og liten tendens til hypoglycemi

Glimepirid

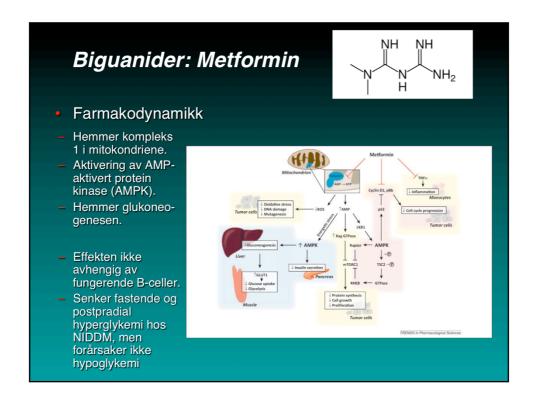
- Mest potent. Kort T1/2 (5 timer), men lang virkningstid (24 timer)

Nyere antidiabetika: Glinider

- Legemidler: Repaglinid og nateglinid
- Virkningsmekanisme: Stimulerer insulinsekresjonen ved (som for sulfonylurea) å blokkere selektivt sulfonylurea-receptoren på ATP-sensitiv K+-kanal på beta-cellene.
- Effekt: Hurtig innsettende, raskt opphørende effekt og mindre tendens til hypoglykemi og vektøkning (sammenliknet med sulfonylurea).
- Farmakokinetikk: Hurtig absorpsjon, metaboliseres i leveren, kort halveringstid på ca 3 timer.
- Bivirkninger: Tendens til hypoglykemi. Gastointestinalt besvær, og leverenzymstigning rapportert.
- Interaksjoner med CYP-hemmer og induktorer
- Bruk: Type 2 diabetes. Gis rett før måltid, gjerne sammen med metformin.

Sulfonylureas: Legemiddelinteraksjoner:

- Økt hypoglykemisk effekt ved
  - NSAIDs
  - Kumariner
  - Alkohol
  - Antibakterielle legemidler: sulfonamider, trimetoprim, Kloramfenikol
  - Soppmidler (Imidazoler)
- Mekanismer: hemming av metabolismen, effekt på proteinbinding, hemmer utskillelse
- Hemming av effekt ved:
  - Tiazider
  - Kortikosteroider

PMAT, Plasma membrane monoamine transporter

MATE1, (human) mulitidrug and toxin extrusion 1, member of the MATE family of transporters that excrete endogenous and exogenous toxic electrolytes through urine and bile

Metformin (forts)

Farmakokinetikk

- Mat kan redusere F.
- Utskilles uforandret i urinen. T1/2= 2-6 timer. Obs legemidler som reduserer nyrefunksjonen (ACE hemmere, NSAIDs, cyklosporin, aminoglykosider)
- Substrat for influks (PMAT, OCTs) og effluks-transportere (MATE1).
   Forklarer at pyrimetamin og cimetidin reduserer clearance. Rifampicin øker
   F ved å stimulere transportere som medierer absorpsjon, opptak i lever og renal utskillelse.
- Genetiske varianter i SLC22A1 (reduserer OCT1) reduserer leveropptak og senker effekten

Bruk

- Tradisjonelt ved overvekt og insulin resistens. Trygt ved graviditet.

Bivirkninger

 Gastrointestinale hos 20%; hemmer absorpsjon av B12; lactacidose mindre vanlig enn ved fenformin.

Kontraindikasjoner

 Nyresykdom, alkoholisme, leversykdom, vevsanoksi (disponerer for lactacidose).

Akarbose

- Farmakodynamikk
  - Hemmer glukoamylase, sukrase, og til dels maltase i tarm, og derigjennom nedbrytningen og absorpsjon av oligo- og polysakkarider. Mindre (30-50%) postprandial økning i blodglukose
- Bruk
  - Tas sammen med mat
- Bivirkninger
  - Flatulens (25%), diarré (3%)

Perorale antidiabetika: kontraindikasjoner

	Sulfonylurea	Metformin	Akarbose
Insulinavhengighet Graviditet Hypersensitivitet Leversykdom Nyresykdom Hjertesvikt Kronisk lungesykdom Perifer vaskulær sykdom Steroid indusert diabetes Inflam. tarmsykdom Alvorlig sykdom Kirurgi Alkoholisme	A A A R R · · · · R · R R R	A A A A A A A A A A A	A*

Perorale antidiabetika: bivirkninger

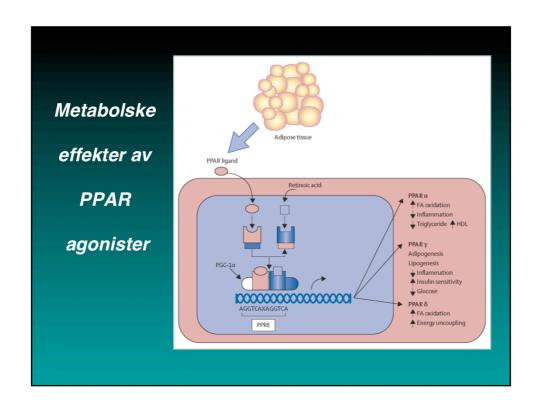
	Sulfonylurea	Metformin	Akarbose
Hypoglykemi Vektøkning Hypersensitivitet Legemiddelinteraksjon Lactacidose Gastrointestinale	Ja Ja Ja Ja Nei Nei	Nei Nei Nei Nei Ja Ja	Nei Nei Nei Nei Nei

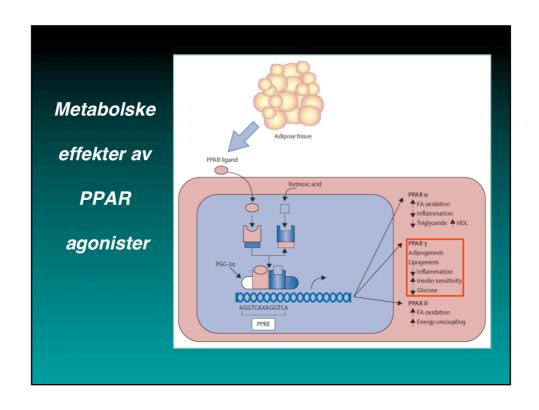
Nyere antidiabetika: Glitazoner (Tiazolidindioner)

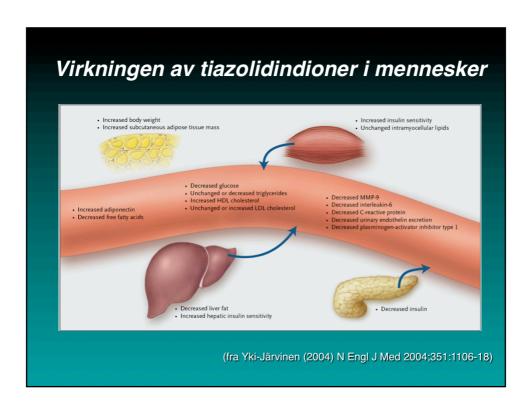
- Legemidler: Pioglitazon og rosiglitazon
- Virkningsmekanisme: Aktiverer PPARgamma og øker hepatisk og perifer insulinsensitivitet.
- Aktiveringen f\u00f8rer til \u00f8kt lipogenese, og \u00f8kt opptak av fettsyrer og glukose, hovedsaklig i fettvev.
- Effekt: Reduksjon i blod glukose, sent inntredende, maksimal effekt etter 1-2 mndr. Vektøkning (1-4 kg) er vanlig, etter 6-12 mndr. "TZD may keep fat where it belongs". Senker glykosylert hemoglobin
- Farmakokinetikk: Rask og god absorpsjon. Høy (>99%) proteinbinding. Utstrakt metabolisme i leveren, kort halveringstid (< 7 timer). Aktive metabolitter lang halveringstid (P, 24 t; R, 150 t).

Nyere antidiabetika: Glitazoner (Tiazolidindioner)

- Bivirkninger:
  - Enkelttilfeller av leverdysfunksjon (hos <0.3 %).
  - Vektøkning og væskeretensjon (hos 4-6%) vanligst.
  - Forverring av hjertesvikt.
  - Hodepine, tretthet og dyspepsi.
  - Kontraindisert hos barn, gravide og ved amming.
  - Liten risikoøkning for blærekreft ved pioglitazon (aug 2011)
- Interaksjonen: Additiv effekt i forhold til antidiabetika. Inhibitorer og induktorer av CYP2C8.
- Bruk: Type 2 diabetes. I kombinasjon med metformin eller sulfonylurea der disse ikke gir adekvat kontroll.

14. juni 2007: Mulig økt risiko for kardiovaskulær sykdom og død ved bruk av Rosiglitazon

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

ESTABLISHED IN 1

JUNE 14, 2007

VOL. 356 NO. 24

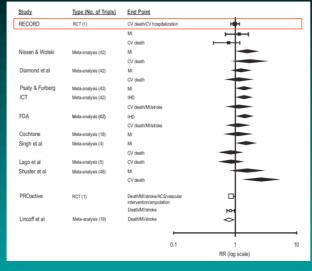
Effect of Rosiglitazone on the Risk of Myocardial Infarction and Death from Cardiovascular Causes

teven F. Nissen, M.D. and Kathy Wolski, M.P.H.

Table 5. Risk of Myocardial Infarction and Death from Cardiovascular Causes for Patients Receiving Rosiglitazone versus Several Comparator Drugs.				
Comparator Drug	Odds Ratio (95% CI)	P Value		
Myocardial infarction				
Metformin	1.14 (0.70-1.86)	0.59		
Sulfonylurea	1.24 (0.78-1.98)	0.36		
Insulin	2.78 (0.58-13.3)	0.20		
Placebo	1.80 (0.95-3.39)	0.07		
Combined comparator drugs	1.43 (1.03-1.98)	0.03		
Death from cardiovascular causes				
Metformin	1.13 (0.34-3.71)	0.84		
Sulfonylurea	1.42 (0.60-3.33)	0.43		
Insulin	5.37 (0.51-56.52)	0.16		
Placebo	1.22 (0.64-2.34)	0.55		
Combined comparator drugs	1.64 (0.98–2.74)	0.06		

Usikker relasjon mellom bruk av glitazoner og hjerte-karsykdom

Thiazolidinediones and IHD risk based on randomized controlled trials (closed and open squares) and their meta-analyses (closed and open diamonds).Data for rosiglitazone are shown as closed squares and diamonds, whereas data for pioglitazone are shown as open squares and diamonds. There is overlap among the individual studies included in the different meta-analyses. RCT indicates randomized, controlled trial; CV, integrated clinical trial; and ACS, acute coronary

(fra Kaul (2010) Circulation 121:1868)

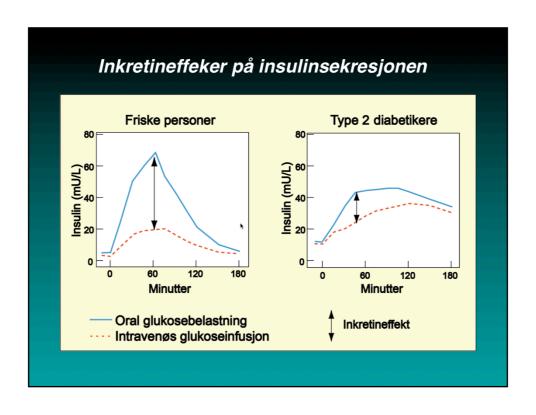
Inkretiner og inkretin-basert terapi ved diabetes type 2

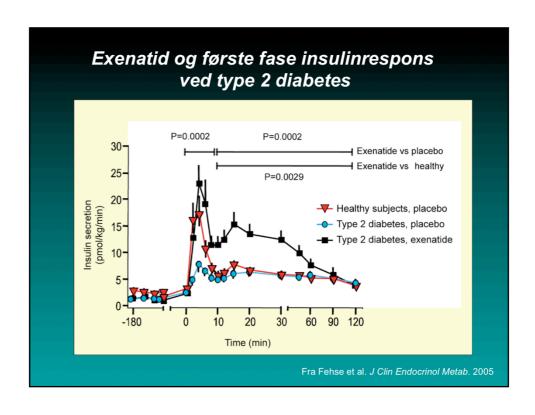
- Nomenklatur: <u>IN</u>testine se<u>CRET</u>ion <u>In</u>sulin
- Inkretiner, hormoner produsert i tarm ved matinntak
- Øker glukoseavhengig insulinfrisettingFører til betacellevekst og redusert betacelledød
- GLP-1 (glukagonlikt peptid 1)
  - Øker insulinfrisettingen
  - Reduserer glukagonfrisetting (alfa-cellene)
  - Reduserer ventrikkeltømming og matinntak ->vekttap
- GIP (glukoseavhengig insulinotropt polypetid)
  - Hemmer ikke matinntak, glukagonfrisetting; øker fettvev.
  - GIP-receptor antagonister og GIP-agonister undersøkes
- GLP-1 og GIP nedbrytes raskt av dipeptidyl-peptidase 4 (DPP-4)

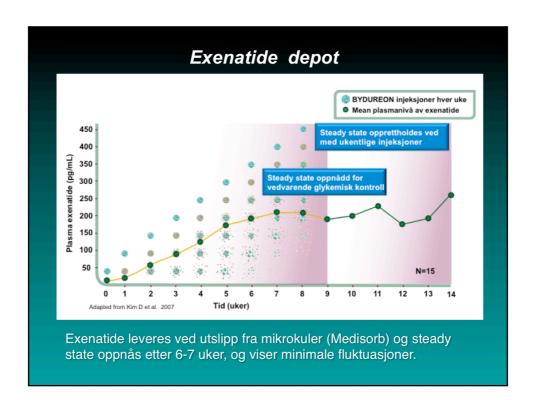
Inkretin-baserte legemidler

- GLP-1 receptoragonister

  - Subcutan injeksjon
    Korttidsvirkende(2 ganger dagl): Eksanatid (Byetta)
    Langtidsvirkende (1 gang daglig): Liraglutid
    Langtidsvirkende (1 gang ukentlig) Eksanatid (Bydureon)
- DPP-4 hemmere
  - Tabeletter
  - Korttidsvirkende(x2): Vildagliptin
  - Langtidsvirkende (x1): Sitagliptin, Saxagliptin, Linagliptin

DPP-4 hemmere (Gliptiner)

Antall brukere (7000 i 2011) er 10 ganger høyere enn for GLP-1 analoger.

- Legemidler
  - Sitagliptin (Januvia), vildagliptin (Galvus) og saxagliptin (Onglyza)
- Virkningsmekanisme
  - Hemmer nedbrytningen av inkretiner (GLP-1 og GIP).
- Fffekt
  - Gir økt insulinsekresjon, reduserer plasma glukose, glukagon og HbA1C, og hemmet ventrikkeltømming.
  - Reduserer aterosklerose og risiko for hjerteinfarkt.
  - Ingen hypoglykemi. Forbedrer glykemisk kontroll.
  - Vektnøytralt.

DPP-4 hemmere (Gliptiner) forts

Farmakokinetikk

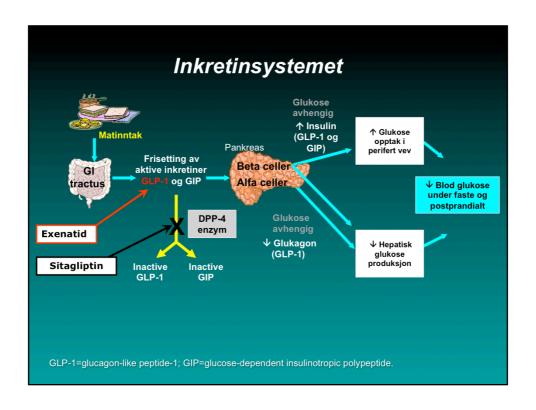
- En dose daglig. Absorberes raskt etter peroral administrasjon.
- Uttalt distribusjon. Vd= 70 –1000 L.
   Hepatisk (inaktive metabolitter) renal clearance (Saxagliptin).
- Ingen hemming eller induksjon av P450.
- Virker lenger enn T1/2 skulle tilsi pga sterk binding til målenzymet.
- De forskjellige gliptiner har noe forskjellig kinetikk.

Bruk

- DM2 når ikke kontroll oppnås med metformin alene. Kombineres med metformin, TZD og sufonylurea-preparater.
- Høy pris og usikkerhet når det gjelder langtidsvirkninger.

Bivirkninger

- Infeksjonstilbøyelighet, hodepine, kvalme, utslett og sjelden hypersensitivitet.
- Forekomst av pankreatitt er økt 25 ganger. Pankreaskanser?
- Hypoglykemi kun når gitt sammen med sufonylurea-preparater.
- Trolig få interaksjoner

Hypoglykemi

- Inkretiner øker insulinsekresjonen etter matinntak
- Respons på økt blod glukose
- •Forbedrer glykemisk kontroll
- •Gir derfor lav insidens av (alvorlig) hypoglykemia

Inkretinanaloger og og DPP-4 hemmere

Egenskaper	Inkretinanaloger	DPP-4 hemmere
Mekanisme utelukkende via GLP-1 effekt	Ja	Usikkert
Restitusjon av insulinsekresjonen (fase 2)	Ja (exenatid)	Ja
Hypoglykemi	Nei	Nei
Motregulering med glukagon ved hypoglykemi	Ja	lkke undersøkt
Hemming av ventrikkeltømming	Ja	Lite
Effekt på kroppsvekt	Vekttap	Nøytral
Bivirkninger	Kvalme	Ikke observert
Interaksjoner	Ingen	Ingen
Administrasjon	Subcutan	Oral

Klinisk relevante farmakokinetiske interaksjoner som involverer perorale antidiabetika

	Hemming					Induksjon
	CYP2C8	CYP2C9	CYP3A4	P-gp	OATP1B1	CYP2C CYP3A P-gp
	Gemfibrozil, (trimethoprim)	Amiodaron, fluconazol, metronidazol, miconazol, voriconazol	HIV-protease hemmere, itraconazol, ketoconazol, makrolide antibiotika	De fleste CYP3A4 hemmere	Cyclosporin, (gemfibrozil)	Karbamazepin, fenytoin, rifampicin, St John's wort
Sulfonylurea		11				↓
Repaglinid	11		1		11	T
Nateglinid		1	1?			1
Pioglitazon	11					↓
Rosiglitazon	11	1				↓
Linagliptin				1		↓
Saxagliptin			1			↓

Modifisert fra Tornio (2012)Trends Pharmacol Sci 33: 312

Kombinasjonsterapi

Glyburid/Metformin (Glucovance)

Glipizid/Metformin (Metaglip)

Rosiglitazon/Metformin (Avandamet)

Glimepirid/Rosiglitazon (Avandaryl)

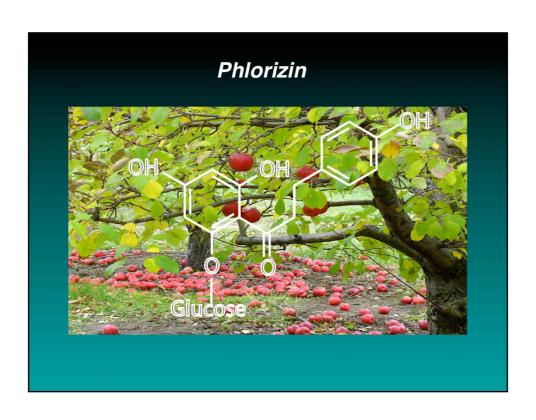
Pioglitazon/Metformin (ActoPlusMet)

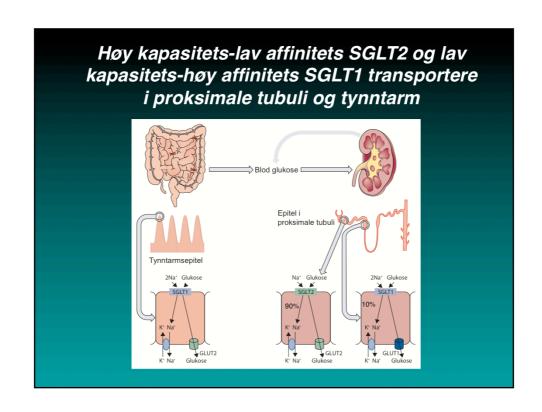
Glimepirid/Pioglitazon (ActoDuet)

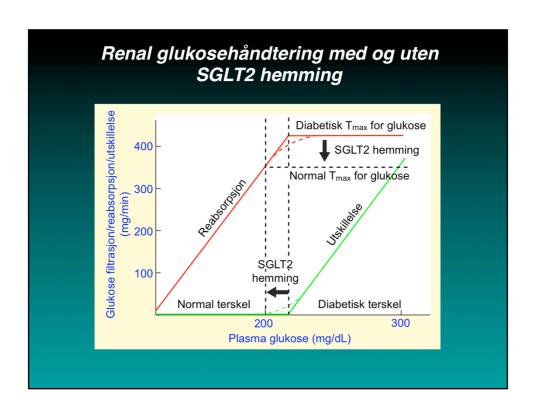
Sitagliptin/Metformin (Janumet)

Begrensninger for eksisterende behandling

- Begrenset effektivitet og varighet
  - SU, DPP-4 hemmere
- HypoglykemiSU, insulin
- Vektøkning
  - SU, PPARgamma agonister, insulin
- Gastrointestinale bivirkninger
  - Metformin, GLP-1 agonister
- Væskeretensjon
  - SU, PPARgamma agonister, insulin

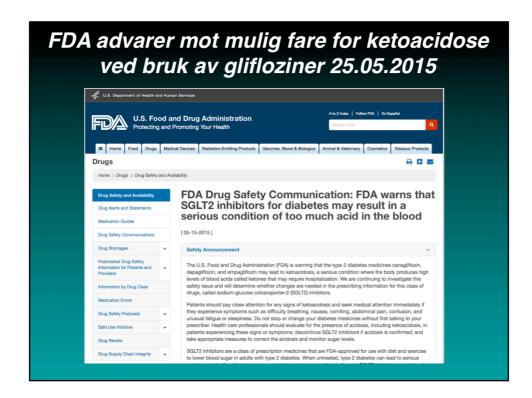
Renal håndtering av glukose

- Økt renal absorpsjon av glukose bidrar til hyperglykemi ved T2DM
- SGLT2 er ansvarlig for 90 % av glukose reabsorpsjon
- Hemming av SGLT2 vil
  - Senke reabsorpsjon av glukose
  - Øke urinutskillelsen av glukose
- Hemmet reopptak forklarer vekttap og redusert blodtrykk

Glifloziner

- Selektive/reversible hemmere av SGLT2
- Blokkerer 50-80 % av glukosereabsorpsjonen fra proksimale tubuli; utskillelse av 80-90 g glukose per dag.
- Fordeler
- Insulin-uavhengige
- Lav risiko for hypoglykemi
- Senker HbA1c (1%), fastende og postprandial glukose
- Tap av 300-400 kcal/dag
- Reduserer vekt (2-3 kg)
- Reduserer blodtrykk (3-5 mmHg)

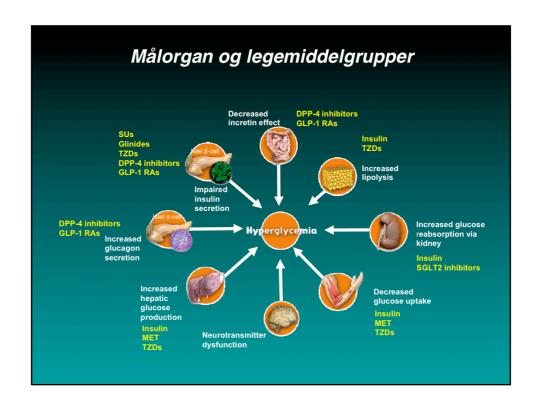
		Empagliflozin	Dapagliflozin	Canagliflozin
	Godkjent, år	2014(EU/US)	2012 (EU) 2014 (US)	2013 (EU/US)
	Molekylær klasse	C-glykosid	C-glykosid	C-glykosid
Dosering	Administrasjon	Oral	Oral	Oral
	Hyppighet	1 x dagl	1 x dagl	1 x dagl
	Dose	10, 25 mg	5, 10 mg	100, 300 mg
PD	SGLT2:SGLT1	>1:2500	1:1200	1:414
	Glukoseutskillelse	70–90 g/dag	18–62 g/dag	~70 g/dag
PK	Absorp, Cmax	1,5 timer	1,5 timer	2,75-4 timer
	Biol. Tilgjenelighet		78%	65%
	Distribusjon	13 L	118 L	119 L
	Proteinbinding (%)		91	99
	Metabolisme (R:H)	Hepatisk og renal, 50:50	Hepatisk, 97:3	Hovedsakelig hepatisk
	Virketid (T _{1/2})	10-19 timer	17 timer	12-15 timer

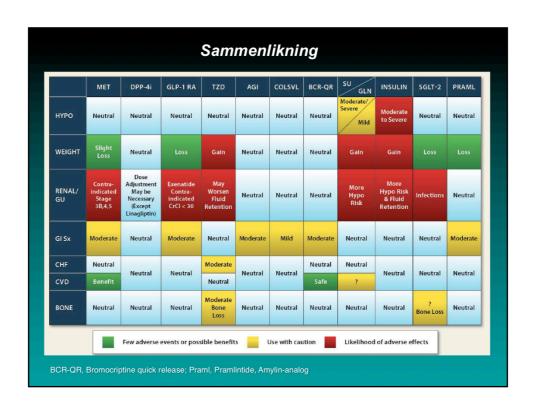
Glifloziner: bruk og bivirkninger

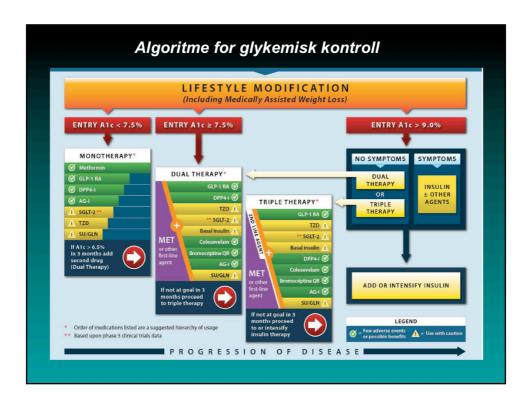
- Forsiktighetsregler
  - Nedsatt nyrefunsjon
  - Brukes ved GFR > 30-60 mL/min
  - Hypoglykemi (+metformin)
  - Hypokalemi,
  - Økt LDL-C
  - Blærekreft (Dapagliflozin)
- Bivirkinger få
  - Infeksjoner i urinvegene og genitalia
  - Osmotisk diurese, polyuri, tørste
  - Dehydrering- slag?
  - Elektrolyttforstyrrelser
  - Ortostatisk hypotensjon
  - Dyslipidemi (økt LDL-C og HDL-C)
  - Nasofaryngitt (Dapagliflozin)
  - Ketoacidose

- Bruk
- Alder > 18 år
- Kombinasjon med metformin, SU, TZD, insulin
- Monoterapi kun ved metformin intoleranse
- Monoterapi kun ved ny og mild diabetes (HbA1c ≤ 7.5%)
  - Høy pris

Sammenlikning					
Legemiddel	↓ A1C (%)	Fortrinn	Ulemper		
Metformin	0,8 – 2.0	Lav pris, vekt nøytral	Gi bivirkninger		
Sulfonylurea	0,9 – 2,5	Lav pris	Vektøkning, hypoglykemia		
Glinider	0,6 – 1,9	Kort virkning	Kort virkning hypoglykemia		
TZDs	1,1 – 1,6	Forbedret lipidprofil	Væskeretensjon, vektøkning		
α-Glucosidase hemmere	0,4 – 1,3	Vekt-nøytral	Gi bivirkninger, multi- dosering		
DPP-4	0,6 – 0,8 (-1,4*)	Vekt-nøytral, minimal hypoglykemia	Høy pris		
Exenatid	0,5 – 1,0	Vekttap	Gi bivirkninger, injeksjon, pris		
SGLT2 hemmere	0,5 – 1,0	Vekttap, reduksjon av blodtrykk, ingen/lite hypoglykemi	Urinvegsinfeksjoner, Ketoacidose Høy pris		

Class	Compound(s)	Cellular mechanism(s)	Primary physiological action(s)	Advantages	Disadvantages	Cost*
Biguanides	Metformin	Activates AMP-kinase (? other)	• Hepatic glucose production	Extensive experience No hypoglycemia CVD events (UKPDS)	Gastrointestinal side effects (diarrhea, abdominal cramping) Lactic acidosis risk (rare) Vitamin B ₁₂ deficiency Multiple contraindications: CKD, acidosis, hypoxia, dehydration, etc.	Low
Sulfonylureas	2nd Generation Glyburide/glibenclamide Glipizide Gliclazide† Glimepiride	Closes K_{ATP} channels on β -cell plasma membranes	• † Insulin secretion	Extensive experience Microvascular risk (UKPDS)	Hypoglycemia Weight Blunts myocardial ischemic preconditioning Low durability	Low
Meglitinides (glinides)	Repaglinide Nateglinide	Closes K _{ATP} channels on β-cell plasma membranes	• † Insulin secretion	I Postprandial glucose excursions Dosing flexibility	Hypoglycemia Weight Blunts myocardial ischemic preconditioning Frequent dosing schedule	Moderat
TZDs	● Pioglitazone\$ ● Rosiglitazone§	Activates the nuclear transcription factor PPAR-y	• † Insulin sensitivity	No hypoglycemia Durability † HDL-C 1 Triglycerides (pioglitazone) ? 1 CVD events (PROactive, pioglitazone)	TWeight Gema/heart failure Bone fractures TUDL-C (rosiglitazone) TMI (meta-analyses, rosiglitazone)	Low
α-Glucosidase inhibitors	Acarbose Miglitol	Inhibits intestinal α-glucosidase	Slows intestinal carbohydrate digestion/absorption	No hypoglycemia Postprandial glucose excursions CUD events (STOP-NIDDM) Nonsystemic	Generally modest A1C efficacy Gastrointestinal side effects (flatulence, diarrhea) Frequent dosing schedule	Moderat
DPP-4 inhibitors	Sitagliptin Vildagliptin† Saxagliptin Linagliptin Alogliptin	Inhibits DPP-4 activity, increasing postprandial active incretin (GLP-1, GIP) concentrations	↑ Insulin secretion (glucose-dependent) ↓ Glucagon secretion (glucose-dependent)	No hypoglycemia Well tolerated	Angioedema/urticaria and other immune-mediated dermatological effects ? Acute pancreatitis ? † Heart failure hospitalizations	High
Bile acid sequestrants	Colesevelam	Binds bile acids in intestinal tract, increasing hepatic bile acid production	? ↓ Hepatic glucose production ? ↑ Incretin levels	No hypoglycemia LDL-C	Generally modest A1C efficacy Constipation Triglycerides May 1 absorption of other medications	High

Table 7.1-Cont	nued					
Class	Compound(s)	Cellular mechanism(s)	Primary physiological action(s)	Advantages	Disadvantages	Cost*
Dopamine-2 agonists	Bromocriptine (quick release)§	Activates dopaminergic receptors	Modulates hypothalamic regulation of metabolism † Insulin sensitivity	No hypoglycemia ? ↓ CVD events {Cycloset Safety Trial}	Generally modest A1C efficacy Dizziness/syncope Nausea Fatigue Rhinitis	High
SGLT2 inhibitors	Canagliflozin Dapagliflozin‡ Empagliflozin	Inhibits SGLT2 in the proximal nephron	 Blocks glucose reabsorption by the kidney, increasing glucosuria 	No hypoglycemia	Genitourinary infections Polyuria Volume depletion/hypotension/ dizziness † LDL-C † Creatinine (transient)	High
GLP-1 receptor agonists	Exenatide Exenatide extended release Liraglutide Albiglutide Albiglutide Dulaglutide	Activates GLP-1 receptors	† Insulin secretion (glucose- dependent) ‡ Glucagon secretion (glucose-dependent) Slows gastric emptying † Satiety	No hypoglycemia Weight Spotprandial glucose excursions Spotpr	• ? Acute pancreatitis	High
Amylin mimetics	Pramlintide§	Activates amylin receptors		J Postprandial glucose excursions J Weight	Generally modest A1C efficacy Gastrointestinal side effects (nausea/vomiting) Hypoglycemia unless insulin dose is simultaneously reduced Injectable Frequent dosing schedule Training requirements	High
Insulins	Rapid-acting analogs - Lispro - Appart - Guldsine - Short-acting - Human Regular - Human Regular - Human NPH - Basal insulin analogs - Glargine - Detemit - Degulace' - Degulace' - Promised (governal types)	Activates insulin receptors	Glucose disposal Hepatic glucose production Other	Nearly universal response Theoretically unlimited efficacy Microvascular risk (UKPDS)	+ Hypoglycemia - Weight gain - 7 Mitogenic effects - Injectable - Patient reluctance - Training requirements	Variable#

COD, chronic kidney disease; CVD, cardiovascular disease; GIP, glucose-dependent insulantoropic peptide; HDLC, HDL cholesterol; LDLC, LD cholesterol; MLD, mogardial infarction; PRAR-y, percoisome proprietrator-activation receptor y, PROSECHE, Prospective Programme (Tail in Miscrosscaria Present 100); SIDP MINON), Study to Prevent Nonison insulance pendented industrial studies Maintized 117.1 Titles end to the control of th